

כ"ד באדר התשפ"א
8 במרץ, 2021

לכבוד

עו"ד לירן אבישר בן-חורין, המנהלת הכללית

ד"ר עופר רז-דרור, סמנכ"ל בכיר ומנהל מינהל כלכלה

באמצעות דוא"ל: cohenta@moc.gov.il

משרד התקשורת

שלום וברכה,

**הנדון: התייחסות מטעם איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) לשימוע משרד התקשורת בנושא
דרישת נתונים בנושא צריכת שירותי תקשורת**

I. תמצית מנהלים

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) ("איגוד האינטרנט") מתכבד להגיש את הערותיו והצעותיו בנוגע לשימוע משרד התקשורת בנושא דרישות נתונים בנושא צריכת שירותי תקשורת, שפורסם ביום 17.1.2021 ("דרישת הנתונים").¹ בשים לב לכך שעיקר ההתייחסות הציבורית הציגה התנגדות גורפת לדרישת הנתונים, נוכח פגיעתה הבלתי-מבוטלת בפרטיותם של כל אזרחית ואזרח בישראל, נבקש להשלים את התמונה לגבי חשיבותו מידע עדכני על לביצועי שוק התקשורת הישראלית כתנאי לרגולציה אפקטיבית. בתמצית, איגוד האינטרנט תומך בכך שלמשרד התקשורת יהיה את המידע הנדרש לצורך קבלת החלטות רגולטוריות באשר לשוק התקשורת והשחקנים בו וסבור כי רובו של מידע זה (בכפוף לפרטיות, סודות מסחריים ובטחון המדינה) צריך להיות מוגש לציבור. עם זאת, עמדתנו היא כי היקף ופירוט המידע בדרישת הנתונים נשוא הליך השימוע חורג באופן קיצוני מהנדרש לשם גיבוש הרגולציה ומימושה.

כמפורט במסמך זה, אנו מציעים את העקרונות הבאים לתיקון ההסדר המוצע: פעולות עיבוד המידע האישי לצורך יצירת המידע הנדרש יעשה על ידי בעל הרשיונות על פי מפרט שיספק משרד התקשורת (בכפוף לעיקרון המידתיות החולש על הפעלת סמכויותיו ובפרט יכולתו לדרוש נתונים מבעלי הרשיונות). זאת, נוכח העובדה כי למשרד התקשורת אין יכולת לטפל ולעבד מידע רב ומפורט זה והכרה בסיכון אבטחת המידע ופוטנציאל הפגיעה בפרטיות החריג והבלתי-סביר הנובע מריכוז המידע הפרטני בידי המשרד. כלומר, המידע שיועבר למשרד התקשורת יהיה מידע אגרגטיבי בלבד ובשום מקרה לא יועבר מידע ברמת רשומת לקוח בודד למשרד התקשורת (גם לא מותממת). כמו כן, תיקון ההסדר המוצע מחייב את משרד התקשורת לפרט כיצד המידע החדש שהוא מבקש לאסוף חיוני לשם הפעלת סמכות ספציפית בעניין מוגדר, כאשר ממסמכי השימוע לא ניתן להבין לאיזה צרכים רגולטוריים ישמש המידע החדש, מעבר לטענות כלליות על אודות הצורך בו.

¹ איגוד האינטרנט הוא עמותה בלתי תלויה, ללא מטרת רווח, הפועלת לקידום והטמעת האינטרנט כתשתית טכנולוגית, מחקרית, חינוכית, תרבותית ועסקית בישראל ולשימור עקרונות יסוד דמוקרטיים בפעילות הרשת בישראל. האיגוד אינו מייצג אינטרסים מסחריים כלשהם, ומשמש מיום הקמתו כנציג הבולט של קהילת האינטרנט הישראלית. למידע נוסף, ראו <https://www.isoc.org.il>.

II. אפיון דרישת הנתונים נשוא השימוע: מידע אישי רחב ומפורט

1. ביום 17.1.2021 החל משרד התקשורת בהליכי שימוע ציבורי על אודות יוזמתו לדרוש מכל חברות התקשורת בישראל לספק לו באופן שוטף מידע מפורט על מאפייני צריכת התקשורת של כל אחת ואחד מלקוחותיהן, ברמה פרטנית.² זאת, בנוסף לכך שהחל מיום 30.5.2019 משרד התקשורת דורש מחברות התקשורת לספק לו נתונים לגבי הפרישה הפיזית של תשתיות התקשורת בישראל יחד עם נתונים אגרגטיביים באשר לאספקת שירותי אינטרנט בפועל.³
2. השימוע הנוכחי עוסק בקביעת דרישת נתונים נוספת שתופנה לכלל המפעילים בשוק התקשורת המספקים שירותים ללקוחות סופיים (פרטיים ועסקיים כאחד): מידע מפורט על אודות טיב והיקף צריכת שירותי התקשורת של כל אחת ואחד ממנויי חברות התקשורת – בתחומי הטלפוניה הקווית והסלולרית, שירותי התשתית והגישה לאינטרנט, טלוויזיה רב-ערוצית ושירותים נוספים תמסורת ותקשורת נתונים.
3. המידע המבוקש במסגרת הדרישה כולל פרטים אישיים מפורטים של כל מנוי,⁴ יחד עם נתונים מפורטים על אודות טיב והיקף שירותי התקשורת הנצרכים על ידם, לרבות נתונים שוטפים על אודות החבילות הנצרכות, מאפייני צריכת המנוי (מהירויות גלישה, מספר דקות שיחה, היקף שימוש בדאטה ועוד) וכן לגבי התעריפים הנגבים מהמנוי ומרכיביהם. דרישת נתונים זו נוגעת לכלל סוגי הלקוחות המקבלים שירות מבעל הרישיון, בין אם מדובר בלקוחות פרטיים ובין אם עסקיים, הן ברמה הסיטונאית והן ברמה הקמעונאית.

III. אפיון היקף וסוגי הפגיעה של דרישת הנתונים בציבור הישראלי

4. לאחר פרסום השימוע נמתחה ביקורת ציבורית רחבה על אודות הפגיעה המשמעותית של דרישת הנתונים בזכות החוקתית לפרטיות של כל אחת ואחד מתושבי ישראל. בכלל זה, נשמעה קריאתם של ארגוני החברה האזרחית ופעילי זכויות לעצור את מימוש דרישת הנתונים נשוא השימוע והגדירו אותו כפגיעה קשה, חריגה ובלתי מידתית בזכות לפרטיות של הציבור הישראלי, הכרוכה בחשיפת מידע אינטימי על הרגלי צריכת התקשורת שלו.⁵
5. בדומה, גורמים מקרב חברות התקשורת ועובדיהן הטילו ספק בחוקיות דרשת הנתונים כפי שפורסמה והודיעו יתנגדו להעביר למשרד התקשורת מידע מפורט ואישי על לקוחותיהן, אותו הם מגדירים כפגיעה פולשנית בזכות לפרטיות של לקוחותיהם.⁶

² עד כה, משרד התקשורת דרש מחברות התקשורת השונות לספק לו באופן שוטף נתונים באשר לצד ההיצע של תשתיות התקשורת לציבור, כלומר נתונים פרישת תשתיות התקשורת של החברות השונות וזמינותם הגיאוגרפית בישראל; ונתונים על אודות השירותים הניתנים בפועל ללקוחות חברות התקשורת השונים.

³ פסקה 2 למסמך השימוע.

⁴ כתובת מלאה, סוג לקוח, כתובת פיזית של רכיבי הרשת המשויכים ללקוח (Address ID).

⁵ ראו למשל: טל שחף "זלזול מוחלט: דרישה חריגה של משרד התקשורת" Ynet (20.1.2021).

⁶ ראו למשל: ג'ד פרץ "מפעילי התקשורת נגד דרישת המשרד למידע פולשני על לקוחותיהם" גלובס (19.1.2021); ג'ד פרץ "ועד עובדי סלקום מתכוון למנוע העברת המידע שמבקש משרד התקשורת" גלובס (21.1.2021) (מכתב שנשלח לשר התקשורת הודיעה יו"ר ועד העובדים

6. על רקע זה, נבקש להעמיק את הדיון בעניין הסכנות הצפויות מיישום דרישת הנתונים נשוא השימוע, באמצעות אבחנה בין האופנים השונים בהן היא צפויה או עשויה לפגוע בזכות הפרטיות, על שלל היבטיה, כפי שמעוגנים בדין הישראלי.

7. מעקב ואיסוף מידע אישי על מאפייני צריכת התקשורת של כל אזרח בישראל: כאמור, טיב המידע אותו מתעתד משרד התקשורת לדרוש מחברות התקשורת כולל פרטים מזהים של כל מנוייהן, יחד עם נתונים רבים על פעילות התקשורת שלהם, כגון: משך וטיב הצפייה בטלוויזיה, נתוני שימוש בטלפוןיה, היקף המידע שהם צורכים או מעבירים ברשת האינטרנט ועוד. כלומר, מדובר במידע מזהה ורגיש על פי הדין.⁷

8. חשש מדליפת הנתונים הרגישים לידיים פרטיות, כתוצאה מתקלה, רשלנות או מתקפת סייבר: ריכוז של מידע כולל על מאפייני צריכת התקשורת של כל אחת ואחד מאזרחי המדינה יוצר מאגר נתונים חסר תקדים בהיקפו, שביכולתו לשרת לא רק את רשויות המדינה, אלא גם גורמים פרטיים וזרים להם תמריץ משמעותי להעתיק או לשבש את מאגר המידע. למעשה גם חברות התקשורת עצמן הביעו ספק לגבי היכולת של משרד התקשורת (או כל גוף מאחר) לטפל באבטחת כל כך רגיש, בהיקף כה נרחב, כפי שהוצג בשימוע דרישת הנתונים,⁸ אשר מרכז מידע של כל חברות התקשורת להבדיל ממפעיל ספציפי. ואכן, כמפורט בהמשך, מסמכי השימוע מתייחסים באופן לקוני לאופן אבטחת המידע הרב שייאסף במסגרת דרישת הנתונים, ואינם מספקים פרטים באשר להליכי ההתממה, ההצפנה והאבטחה של המידע הרב והרגיש שייאסף.⁹

9. חשש משימוש בנתונים למטרות זרות ע"י גורמים שלטוניים, לרבות הצלבתו עם מאגרי מידע נוספים: כידוע, אחד הסיכונים המשמעותיים לפרטיות בעידן המידע הוא הצלבה של מאגרי מידע שונים המאפשרים להפיק מידע אישי ורגיש על נשואי המידע. כאמור, ריכוז של מידע כולל על מאפייני צריכת התקשורת של כל אחת ואחד מאזרחי המדינה יוצר מאגר נתונים חסר תקדים בהיקפו, שביכולתו לשרת לא רק את המטרה שלשמה נאסף המידע (טיוב הרגולציה של שוק התקשורת), אלא גם למטרות שלטוניות זרות לאלו שבשם נאסף המידע.

⁷ בסלקום כי אין שום הצדקה שחברות התקשורת יחשפו כל הנתונים של לקוחותיהן וכי אין שום סיבה נראית לעין שמדינת ישראל תרכז אצלה את פרטיהם של כל לקוחות חברות התקשורת בישראל.

⁸ תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017.

⁹ ראו לעיל ה"ש 6.

⁹ כל צדוין לעניין זה במסמכי השימוע הוא כי: "המשרד עתיד לעשות שימוש בהליכי טוקניזציה (tokenization)" אשר מייטרים לשיטתו את הצורך בשמירת הנתונים כמאגר מידע הכפוף לכללי אבטחת המידע הקבועים בדן, בטענה הכללית כי "המידע המתקבל בסיום הליכים אלה מוצפן ומאובטח, ללא כל יכולת להתחקות אחר המידע המקורי שנמסר על המנוי וככזה הוא מאבד מפרטיותו (פסקה 4 למסמכי השימוע).

IV. הערכת שאלת הצורך והנחיצות של דרישת הנתונים נשוא השימוע

III.א. איסוף מידע מקיף עדכני על ביצועי שוק התקשורת - תכלית ראויה ומבורכת

10. אנו סבורים תכליתה המוצהרת של יוזמה זו – יצירת תמונת מצב עדכנית של שוק התקשורת הישראלי לצורך טיוב הליכי קבלת החלטות ורגולציה בתחום דינמי זה – היא ראויה ואף מתבקשת וכן כי היעדר מידע עדכני על ביצועי שוק התקשורת עשוי לפגוע ביכולתם של הרגולטורים להגשים את האינטרסים המגוונים של הציבור ביחס לשוק התקשורת הדינמי.
11. בכלל זה, איגוד האינטרנט הישראלי מאמין כי מידע עדכני על אודות פרישתם וביצועיהן של תשתיות התקשורת המוצעות לציבור בישראל, שאינו מידע אישי, צריך להיות זמין ומונגש באופן פומבי, על מנת להבטיח את שיפורו המתמיד באמצעות תחרות צרכנית. למעשה, איגוד האינטרנט פועל מול משרד התקשורת על מנת לקבל את הנתונים הנמצאים בידיו כבר היום על אודות הפריסה הגיאוגרפית והביצועים של תשתיות האינטרנט הקוויות והסלולריות הזמינות לציבור בישראל.¹⁰
12. זאת, במיוחד כאשר מדינת ישראל נמצאת בפיגור משמעותי בפרישת תשתיות אינטרנט אולטרה-מהירות כגון סיבים אופטיים ורשתות דור 5,¹¹ כך שפרסום והנגשת מידע על אודות הפרישה והביצועים של שירותי תשתית האינטרנט המוצעת לצרכנים בישראל צפוי לתמרץ השקעה בפרישה וביצועים.

III.ב. שאלת החיננות של דרישת הנתונים המפורטת לשם הגשמת תכליתה הרגולטורית

13. הלאיטימיות של דרישת הנתונים תלויה ביכולתו של משרד התקשורת להצביע באופן ברור וממוקד על משימות רגולטוריות ספציפיות אותן הוא לא יכול לבצע במצב הדברים הקיים, ללא מידע על הצריכה הפרטנית של כל לקוחות הקצה.
14. סביר להניח כי יישום דרישת הנתונים ישפר במידת מה את איכות ואפקטיביות הרגולציה לטובת הציבור, אך נוכח מחיריה הבלתי-מבוטלים יש לבחון האם היא אכן מינימלית לשם הבטחת האינטרס הציבורי בשוק התקשורת. אולם, משרד התקשורת לא הציג כל תשתית לכך כי דרישת הנתונים לגבי צריכת התקשורת של כלל משקי הבית הישראלי, על פגיעתה בזכויות הפרט וההכבדה הממשית שהיא יוצרת עבור חברות התקשורת, היא אכן מינימלית לשם הבטחת יכולתו של המשרד לעקוב ולנתח את ביצועי שוק התקשורת באופן מספק.
15. יתרה מכך, משרד התקשורת לא מפרט כיצד המידע החדש שהוא מבקש לאסוף ישרת את הפעלת סמכויותיו, כאשר ממסמכי השימוע לא ניתן להבין לאיזה צרכים רגולטוריים ישמש המידע החדש, מעבר לטענות כלליות על אודות הצורך בו.

¹⁰ביום 22.7.2020 פנה איגוד האינטרנט הישראלי למשרד התקשורת בבקשה לקבלת מידע לפי חוק חופש המידע, על אודות נתוני הפריסה והביצועים של תשתיות האינטרנט הקוויות והסלולריות המוצעות לציבור בישראל. ביום 17.9.2020 התקבלה תשובת המשרד לפיה בקשת המידע, על כל רכיביה, נדחתה "מאחר והמידע המבוקש הינו מסווג וחשיפתו עלולה לפגוע בביטחון המדינה". ביום 29.9.2020 נשלח מכתב מיצוי הליכים למשרד התקשורת מטעם איגוד האינטרנט הישראלי בשיתוף עם התנועה לחופש המידע (ע"ר) והסדנה לידע ציבורי (ע"ר).

¹¹ דוח הצוות הבין-משרדי לבחינת מדיניות פרישת תשתיות תקשורת אולטרה-רחבות-פס ניידות בישראל (יולי 2020).

16. משמעותם המעשית של תובנות אלו היא שטרם קידום דרישת המידע נשוא הליך השימוע, משרד התקשורת נדרש לבחון ולהציג את סוגי הנתונים הקיימים ברשותו כיום לשם קבלת תמונת מצב על ביצועי שוק התקשורת ואת מקורותיהם (למשל: מידע המתקבל במשרד התקשורת מידי בעלי הרשיונות בהתאם להוראות רגולטוריות או דרישות נתונים שהוציא מכוח סעיף 1ג4 לחוק התקשורת; מידע שמתקבל מגופים ממשלתיים או רגולטוריים אחרים, מידע פומבי אותו חייבות לדווח חברות התקשורת ככל תאגיד מדווח). רק על בסיס מיפוי ואפיון המידע הקיים והסוגיות הרגולטוריות שלגביהן נדרש מידע נוסף ניתן יהיה להעריך את נחיצותה של דרישת הנתונים נשוא השימוע, כמו גם דרישות נתונים אחרות שיש בהן כדי לפגוע בפרטיות הציבור.

V. הבטחת מידתיות דרישת הנתונים תוך הגשמת התכלית הראויה שבבסיסה: המלצות יישומיות

IV. א. עיקרון התיחום: איסוף מידע פרטי-אישי על נתוני צריכה של משקי בית יעשה רק לצורך בחינה נקודתית של חשד מבוסס לקיומו של כשל שוק

17. כאמור, משרד התקשורת לא מפרט כיצד המידע החדש שהוא מבקש לאסוף ישרת את הפעלת סמכויותיו, כאשר ממסמכי השימוע לא ניתן להבין לאיזה צרכים רגולטוריים ישמש המידע החדש, מעבר לטענות כלליות על אודות הצורך בו.

18. על כן, משרד התקשורת נדרש לבחון מחדש את נחיצות היקף המידע הפרטי אותו הוא מתעתד לדרוש ולהצביע באופן ברור וממוקד על משימות רגולטוריות ספציפיות אותן הוא לא יכול לבצע במצב הדברים הקיים (ללא מידע על הצריכה הפרטנית של כל לקוחות הקצה) – ולהגביל את דרישת המידע ברמת הלקוח למקרים נקודתיים בהם קיים חשש סביר כי הנתונים הנמצאים בידי אינם מספיקים לשם בחינה או טיפול אפקטיביים באותה סוגיה מסוימת. בכלל זה, כאמור, משרד התקשורת נדרש לבחון ולהציג את סוגי הנתונים הקיימים ברשותו כיום לשם קבלת תמונת מצב על ביצועי שוק התקשורת ואת מקורותיהם, ועל בסיס כך למפות היכן מידע נוסף על צריכה אינדיבידואלית הוא הכרחי לבחינה או טיפול של כשל שוק מוכח.

19. בהתאמה, משרד התקשורת נדרש לאמץ את העיקרון לפיו דרישת מידע מפורטת על הרגלי צריכת התקשורת ברמת משק הבית תיעשה רק באופן בסוגיה נקודתית ובאופן מתוחם מבחינה גיאוגרפית ומבחינת זמן קבלת הנתונים ושמירתם. למעשה, על פי פרסומים, משרד התקשורת מטפל בסוגיות המחייבות נתונים לגבי צריכת משקי בית (כגון תופעת החיובים הכפולים או פערי מחירים בין שירותי התקשורת המוצעים במרכז ובפריפריה) באמצעות בדיקות נקודתיות.¹²

20. על כן, פעילות משרד התקשורת בעניין זה צריכה להיעשות תחת העיקרון לפיו יש להעדיף דרישת נתוני צריכה של אזורים או אוכלוסיות מסוימים לשם בירור הצורך בהפעלת סמכויותיו לטובת הציבור (להבדיל מאיסוף קבוע של מידע על כלל האוכלוסייה), תוך מחיקת נתונים לאחר שמסתיימים הבחינה או הטיפול באותו עניין קונקרטי.

¹² ראו לעיל הייש 5.

IV. ב. מידע אגרגטיבי-סטטיסטי כחלופה אפקטיבית למידע פרטני ברמת המנוי

21. לשום מימוש התכליות הציבוריות העומדות בבסיס דרישת הנתונים (זיהוי מגמות ושינויים ברמת התחרות של שוקי התקשורת השונים, לרבות מהלכים אנטי תחרותיים) לא נדרש למשרד התקשורת מידע פרטני ברמת המנוי, אלא ניתן ורצוי לעשות שימוש בתמונת מצב אגרגטיבית וסטטיסטית שמשקפת מגמות, אנומליות ושינויים בהרגלי הצריכה.
22. במילים פשוטות, משרד התקשורת יכול לקבל את הנתונים הנדרשים לו לשם קביעת מדיניות האסדרה ויישומה השוטף מבלי לאסוף מידע על מאפייני צריכת התקשורת של כל אחת ואחד מהציבור בישראלי (וללא הסיכון כי ריכוז מידע רב כזה ידלוף או שהכוח הטמון בו ינוצל לרעה).
23. כלומר, גם בהנחה כי נתונים על אודות מאפייני צריכת שירותי התקשורת על ידי המנויים בישראל עשויה להיות הכרחית (כאשר הנתונים הקיימים לגבי צד ההיצע המשתקף מדיווחיהן של חברות התקשורת אינם מספיקים לבירור סוגיה רגולטורית), ניתן לרוב להסתפק במידע רלוונטי רוחבי על צד הביקוש לשם יידוע ראוי של תהליכי קבלת ההחלטות במשרד התקשורת, כאשר לוותר על האפשרות לזהות מנויים ספציפיים, במישרין או בעקיפין, אין מחיר משמעותי מבחינת הערך הרגולטורי של הנתונים.
24. בסיכומם של דברים, המשך פיתוח דרישת הנתונים נשוא השימוע נדרש להיעשות על פי העקרונות הבאים:
- I. פעולות עיבוד המידע האישי הנדרש צריך להיעשות על ידי בעלי הרשיונות על פי מפרט (מידתי) שישפק משרד התקשורת, כאשר בשום מקרה אין להעביר מידע ברמת רשומת לקוח בודד למשרד התקשורת (גם לא מותממת). זאת, נוכח העובדה כי למשרד התקשורת אין יכולת לטפל ולעבד מידע רב ומפורט זה, והכרה בסיכון אבטחת המידע החריג והבלתי-סביר הנובע מריכוז המידע הפרטני בידי המשרד.
- II. המידע שיועבר על ידי בעלי הרשיונות יהיה מידע אגרגטיבי בלבד, מותמם, ברזולוציה המספקת נתונים הכרחיים לצורך גיבוש הרגולציה ומימושה אך אינה פוגעת בפרטיות באופן בלתי מידתי. זאת, בשים לב לעיקרון לפיו יעיל ומידתי יותר לאסוף נתונים באופן מתוחם לנושא ספציפי ותחום, להבדיל מאיסוף מידע שוטף על כלל הציבור.

III.

החובה לנקוט באמצעי אבטחת מידע מוגברים בהליך העברת הנתונים למשרד התקשורת וביחס לנתונים אותם הוא מחזיק. אין לקבל את עמדת משרד התקשורת לפי תקנות אבטחת מידע אינן חלות על המידע שייאסף וינוהל מכוח דרישת הנתונים המוצעת. גודלו והיקפו של מאגר המידע שייוצר כתוצאה מנוסחה הקיים של דרישת הנתונים, כמו גם חשיבות אמינות המידע הנכלל בו (כבסיס להפעלת סמכויותיו הרגולטוריות של משרד התקשורת) **מחייבים לקבוע נהלי אבטחת מידע מחמירים לא רק כנגד דליפה של המידע, אלא גם כנגד איומי סייבר שישבשו או יישנו את המאגר.** על פי מסמכי השימוע, נראה כי בכוונת משרד התקשורת ליישם מנגנוני התממה על הנתונים שיימסרו חברות התקשורת, שלאחריהם, לשיטת משרד התקשורת, לא ניתן יהיה "להתחקות אחר המידע המקורי שנמסר על המנוי, וככזה הוא מאבד מפרטיותו"¹³. עם זאת, המשרד לא סיפק כל הסבר על טיב ההתממה שתבצע וכאמור, זו ממילא צריכה להתבצע על ידי בעלי הרשיונות). לכן, גיבוש תכנית אבטחת מידע קפדנית ואישורה על ידי הרשות להגנת הפרטיות הוא תנאי הכרחי לגיטימיות של דרישת הנתונים.

IV. ד. בחינת חלופות מבוססות-הסכמה לאיסוף מידע מהציבור על זמינות שירותי התקשורת וביצועיהם

25. עיקרון יסוד בחשיבה המשפטית והרגולטורית על הזכות לפרטיות הוא האיסור על פגיעה בפרטיותו של אדם ללא הסכמתו.¹⁴ לכן, בנוסף לדרכי הפעולה שהצענו לעיל, המתייחסות לאיסוף מידע תוך פגיעה בפרטיות (ובמסגרתם הפגיעה בפרטיות עשויה להיות מוצדקת ככל שהיא מגשימה באופן מידתי תכלית חברתית ראויה ומבוססת), אנו קוראים למשרד התקשורת לבחון חלופות מבוססות-הסכמה לאיסוף מידע מצד הצרכן, אשר עשויות להיות אמינות יותר ופוגעניות פחות מאשר העברת מידע על הצרכנים באמצעות ספקי השירות.

26. **איסוף מידע על הזמינות הגיאוגרפית של שירותי תקשורת, כמו גם על טיב ביצועיהם ועלויותיהם בפועל עבור הצרכנים, יכול להיעשות לא רק באמצעות נתונים שמתקבלים מצד חברות התקשורת אלא גם באמצעות נתונים שיכולים לספק הצרכנים עצמם.** דוגמה לכך היא יוזמת משרד התחבורה לצמצום פערי המידע הצרכניים באמצעות פלטפורמה טכנולוגית המאפשרת לציבור להזין ישירות את המשרד הממשלתי הרלוונטי בנתונים על ביצועי השוק בפועל.¹⁵

¹³ לעניין זה ראו: Paul Ohm, *Broken Promises of Privacy: Responding to the Surprising Failure of Anonymization*, UCLA Law Review, Vol. 57, p. 1701 (2010). זמין בקישור: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1450006

¹⁴ סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות. ראו גם: מיכאל בירנהק "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" **משפט וממשל** יא 9 (תשס"ח).

¹⁵ ראו: https://www.gov.il/he/departments/news/used_car_price_list

27. על רקע זה אנו מעודדים את משרד התקשורת לבחון חלופות לאיסוף מידע אישי על צריכת התקשורת של כלל הציבור בישראל, למשל באמצעות שיתוף החשבונות של הצרכנים המסכימים לכך במערכת ייעודית של משרד התקשורת (אשר תפיק מתוך החשבונות את המידע הרלוונטי על שירותי התקשורת הנצרכים ומחיריהם), או אפליקציה ייעודית אשר תאפשר למי שיבחר בכך למדוד את ביצועי הנתונים של שירותי התקשורת שלו ולדווחם למשרד התקשורת תוך שיתוף מידע גאוגרפי ו/או דמוגרפי רלוונטי לבחירתו.

***

באופן כללי יותר, אנו קוראים למשרד התקשורת לבחון מחדש את דרישת הנתונים נשוא השימוע ולבחון חלופות מידתיות יותר (ואפקטיביות לא פחות) להגשמת התכלית החשובה של יידוע תהליכי קבלת ההחלטות השלטוניים והרגולטוריים ביחס לשוק התקשורת הישראלי, על בסיס הניתוח וההמלצות שהצגנו בהתייחסות זו.

משרד התקשורת הוכיח בעבר כי הוא פתוח ונכון לשנות מהלכיו בעקבות התשומות שהתקבלו בהליכי השימוע, ואנו מצפים כי כך ייעשה גם בסוגייה ציבורית זו. שיפור וטיוב הרגולציה של שוק התקשורת הישראלי היא תכלית חשובה והכרחית. אולם, כפי שקובע עיקרון המידתיות, המטרה אינה מקדשת את כל האמצעים – ולבטח כאשר ניתן להגשים את תכלית הטיוב-מבוסס הנתונים באמצעים פוגעניים פחות.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל הבהרה נוספת שתידרש, לרבות חשיבה ותכנון מנגנונים פוגעניים פחות לאיסוף מידע מהציבור על אודות הזמינות, האיכות והמחירים של בפועל של שירותי התקשורת אותן הוא צורך. ניתן לפנות אלינו באמצע הדוא"ל: policy@isoc.org.il

בברכה ובכבוד רב,

ד"ר אסף וינר
ראש תחום רגולציה ומדיניות
איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

עו"ד יורם הכהן
מנכ"ל
איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

העתקים:

עו"ד לירן אבישר בן-חורין, המנהלת הכללית, משרד התקשורת.
ד"ר עופר רז-דרור, סגן מנהל בכיר ומנהל מינהל כלכלה, משרד התקשורת.
עו"ד דנה נויפלד, היועצת המשפטית, משרד התקשורת.
הוועד המנהל, איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר).